

lingvistice ca legi ale limbii naționale literare. M. Drinov sublinia în articolul său *Despre alfabetul nou bulgar* («Периодическо списание», anul I, nr. 8, 1870) că una dintre sarcinile Asociației literare bulgare (Българско книжовно дружество) era tocmai aceea de a studia «legile generale după care se conduce geniul limbii noastre, atît în formarea cuvintelor, cît și în construirea vorbirii noastre»¹.

Vorbirea populară și cea din cîntecele populare au indicat drumul natural de cizelare și desăvîrșire a limbii literare. Menționînd în articolul amintit mai sus necesitatea atragerii lor, Drinov subliniază în mod special că Asociația literară bulgară (Българско книжовно дружество) nu va crea cuvinte noi, forme noi gramaticale și nici nu va crea modalități noi de exprimare².

Aceste concepții reflectă pe deplin practica literar-lingvistică a unor scriitori și poeți ca Naiden Gherov, de exemplu, cu opera sa *Stoian și Rada* (1845), Nicola Kozlev (*Haiducul Sider*, 1868), P. R. Slaveikov, L. Karavelov și Hr. Botev. Ei înțelegeau sarcina de creatori ai limbii literare, ce le revenea nu în formarea de cuvinte noi, ci în primul rînd în folosirea artistică a vorbirii populare și a limbii populare poetice, ca vorbire «cizelată» de maeștri, adică de însuși poporul — creatorul limbii. În felul acesta, în mod teoretic și practic, în lupta pentru cizelarea și îmbogățirea limbii a fost învinsă altă concepție, conform căreia se prevedea ca dezvoltarea limbii literare să fie împinsă pe un drum artificial urmat de Ivan Bogorov. A fost respinsă și concepția greșită a lui Bogorov, care susține că puritatea limbii înseamnă o îngrădire deplină a influenței limbilor străine, în special a limbii ruse și a celorlalte limbi slave. Purismul, care era însuflețit de ideea purificării limbii literare naționale, a intrat, în practică, în conflict cu necesitatea clarității limbii. Din două cuvinte, care exprimă una și aceeași noțiune, trebuie preferat acela, care este mai exact și mai pe înțelesul cititorului, chiar dacă este de origine străină³, se arată într-o recenzie anonimă din revista «Читалище» (anul II, 1872, nr. 7, p. 785) cu ocazia apariției operei lui Bogorov «Îndreptarul al 3-lea pentru limba bulgară» (*Третье упъване за българския език*). Încercările purismului extremist din secolul trecut reprezintă o pagină interesantă, dar plină de eforturi fără rod, din istoria limbii literare contemporane — încercare de a se merge împotriva dezvoltării generale a limbii.

Tendențele de dezvoltare arătate mai sus, adică înlăturarea deosebirii dintre limba literară și cea vorbită, crearea de norme naționale unice, etc.—reies din necesitatea creerii unei limbi de tip nou, apărută istoric, odată cu apariția națiunii. Această limbă nu trebuie să reprezinte pur și simplu o formă (o formă acceptată de toți), așa cum au fost limba veche bulgară (veche slavă) și slavona bisericească, ci forma fundamentală a existenței limbii naționale. Crearea treptată tocmai a unei asemenea forme (consolidată în linii mari în deceniul al VII-lea al secolului trecut) ar putea fi socotită ca o lege fundamentală internă a dezvoltării din prima perioadă.

Dezvoltarea limbii literare naționale, deosebită calitativ de limba veche bulgară, cerea în primul rînd și crearea unei forme orale. Limba veche bulgară

¹ Citat după K. ПОПОВ, *Приносът на Марин Дринов за устройството на книжовния език*, în culegerea *Изследвания в чест на Марин Дринов*, Sofia, 1960, p. 172.

² *Ibidem*.

³ Citat după MOSKO MOSKOV, *Борбата против чуждите думи в българския език*, Sofia, 1958, p. 31—32.